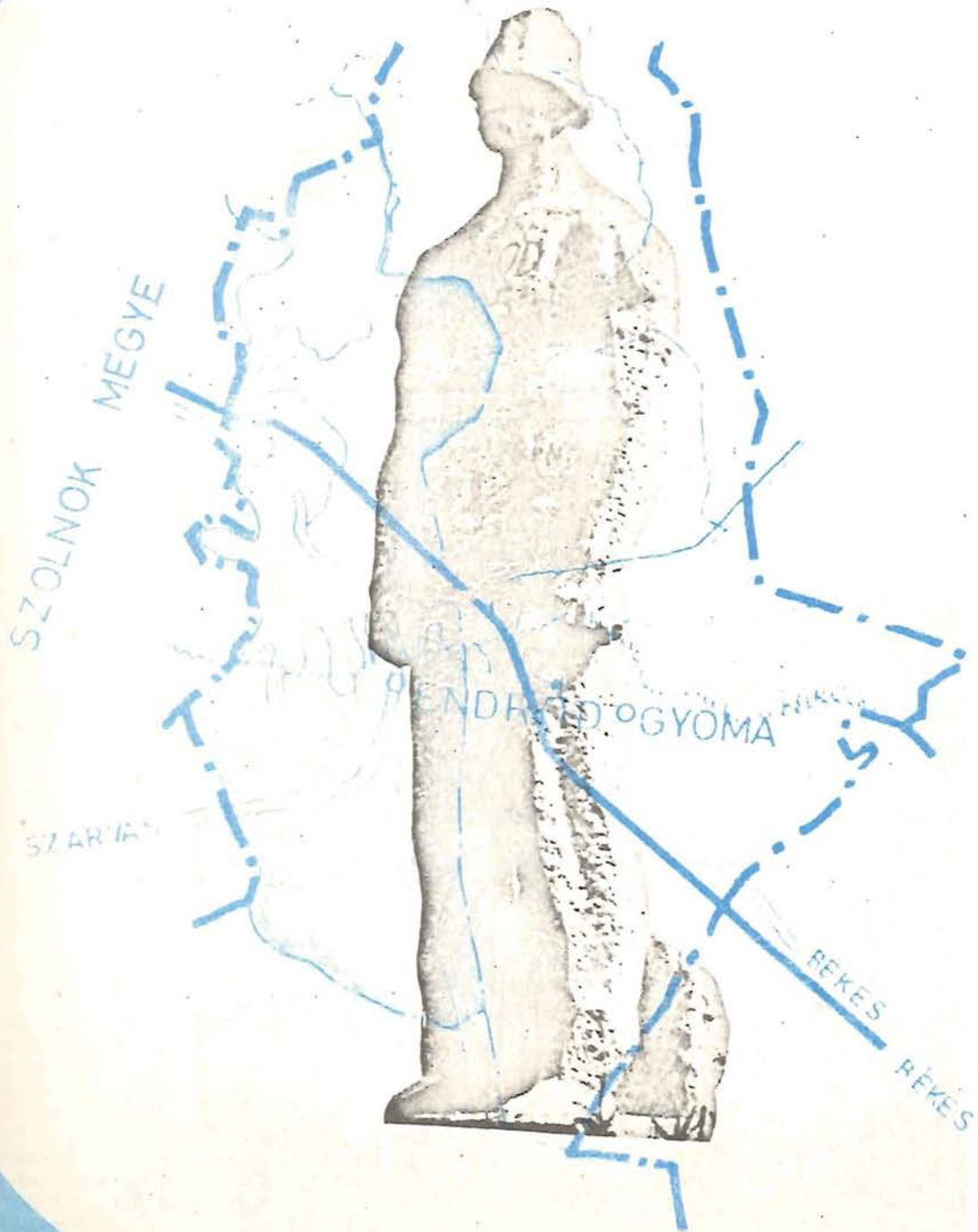

Endrődi

1. ÉVF. 2. SZÁM

1979. JUNIUS

HÍRADÓ

Ima a gyermekért

Fák, csillagok, állatok és kövek,
szeressétek a gyermekeimet.

Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bízom sorsukat.

Énhozzám mindig csak jól voltatok,
szeressétek őket, ha meghalok.

Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, ligetek,
szeressétek a gyermekeimet.

Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.

Csókold helyettem, szél, az arcukat,
fű, kő, légy páma a fejük alatt

Kináld őket gyümölcseiddel, almáda,
tanítsd őket, csillagos éjszaka.

Tanítsd, melegesd le is, drága nap,
csempészd zsebükbe litkos aranyad.

S ti mind, élő és halott anyagok,
tanítsátok őket, felhők, sasok,

vad villámok, jó hangyák, kis csigák,
vigyázz reájuk, hatalmas világ.

Az ember gonosz, benne nem bízom.
De tűz, víz, ég s föld igaz rokonom.

Igaz rokon, hozzátok fordulok,
tűz, víz, ég s föld leszek, ha meghalok;

tűz, víz, ég s föld s minden istenek:
szeressétek, akiket szeretek!

1979.

A GYERMEK NEMZETKÖZI ÉVE

A gyermekek jogainak fokozatos megvalósulását a történelemben mindig a társadalmi haladás jelentette. A történelem folyamán sokan felismerték, hogy a gyermekek jogainak kérdésében egyre sürgetőbb garanciákra van szükség. Ezt az igényt az 1924-ben Genfben elfogadott népszövetségi nyilatkozat is elfogadta. 30 év múlva, 1948-ban az ENSZ Közgyűlésének III. ülészakaja kimondja:

"Minden emberi lény szabadon születik, egyenlő méltósága és joga van."

1959-ben 78 ENSZ tagállam fogadta el a Gyermekek jogairól szóló deklarációt - amely nem tekinthető kötelező érvényű nemzetközi okmánynak - csupán a felsorolt jogokat elismeri. A XXXI. Közgyűlés 1979-et - az előbbi okmány elfogadásának 20. évfordulóját - a Gyermekek Nemzetközi Évének nyilvánította.

Ebből az alkalomból hazánkban is megalakult a Nemzetközi Gyermekek Bizottsága, amely gazdag keretprogramot dolgozott ki. Ez év első felében Budapesten rendezik meg a Gyermekek Jogainak Nemzetközi Fórumát, Zánka pedig házigazdája lesz egy nemzetközi gyermek találkozóznak. Itt július 20. és augusztus 16-a között különböző nemzetiségű gyerek találkozik, akik augusztus 11. és 12-én leutaznak az ország különböző helyeire. Községünk uttörőcsapata is vendégül lát egy pártást, akinek a gardirozását Pintér Klára és Szabó Antal 7. osztályos uttörők vállalták.

Uttörőcsapatunk az 1978/79-es évi programja "A mi világunkért!" országos mozgalom kereteire épült. Célunk az volt, hogy a gyerekek megismerjék a mai társadalmat, amelyben élnek, tanulnak, amelyben szüleik dolgoznak. 10 napos őszi mezőgazdasági munkában vettek részt Lenin termelőszövetkezetben. A rajok kapcsolatot alakítottak ki szocialista brigádokkal, KISZ-alapszervezetekkel, ami nemcsak papírformában, hanem munkában és szórakozásban is megmutatkozik. Így "Bördíszmű" szakkör működik a Cipész KSZ-ben és "Szabás-varrás" szakkör a Szabó KSZ-ben, melyek vezetését ifjú kommunisták végzik.

Feladat volt az is, hogy a gyerekek ismerjék meg a multat is és cselekedeteikkel bizonyítsák be azt is, hogy nemcsak befogadói annak amit a felnőttek számukra megteremtettek, hanem alakítói életüknek, környezetüknek, részt vállalnak a szocialista építés feladataiból. Ezek a feladatok szorosan kötődnek az uttörőév eseményeihez, évfordulóihoz.

A gyermekek jogát saját közösségük, életük irányításához meg merjük fogalmazni uttörőcsapatunknál, mert tudjuk, hogy a kötelességek megismerésére és megtartására is képesek. Egyre több azoknak a rajvezetőinknek, rajvezetőségeknek a száma, akik önkormányzati szinten képesek osztályközösségük életét irányítani, javaslattal élni egyes akcióprogramok beindításában és vezetésében. Év végén a gyermekönkormányzatok mindig nagy feladat előtt állnak. Újjá kell választani a tisztségviselőket, uttörőtanácsot. Ez az idén bővült azzal, hogy meg kellett vizsgálni a két évvel ezelőtt megtartott uttörőparlament határozatait, hol tartunk a végrehajtásban, mit tehetünk volna jobban, mi lesz az elkövetkezendő csapatparlamentig /1981-ig/ elvégzendő feladataink. Ebben a munkában igen nagy szerepe volt az 1978/79-es évben működő uttörőtanácsnak, ahol a titkári szerepet Pap Sándor 8. osztályos pártás töltötte be.

Az idei gyermeknapra a község KISZ alapszervezetével karöltve gazdag programot dolgoztunk ki. Jól eső érzés az, hogy önként vállalták a gyermek-majális játékaik szervezését, levezetését. Közönetet kell mondani Endrőd gazdasági szerveinek, akik anyagiakkal járultak ahhoz, hogy kiadobaink, uttörőink sokáig meg fogják őrizni emlékkönyvben, hogy 1979. május 27-én a Nemzetközi Gyermekek alkalmából uttörőmajalíst rendeztek Endrődön "A mi világunkért!" jelmondat szellemében.

Fagyas Máttyás
csapatvezető

"...AMI ÖSSZEKÖT..."

Gyoma-Endrőd településpár történelmi fejlődésének egy igen jelentős fordulópontjához érkezünk. Fejlődésünk "hogyan tovább"-ja a lakosság döntésétől függ. Aközéjövőben arról kell majd tanácskoznunk s abban kell felelősséggel döntenünk, hogy az eddigi két évtizedes részleges együttműködésünk után kössük össze véglegesen sorsunkat, fejlődésünket, jövőnket, s mondjuk ki határozott egyetértésünket a településpár egyesülésében.

Gyoma-Endrőd lakosságának élete évszázadokon át sok szállal kötődött össze. Régen a vezetés urai "oszd meg és uralkodj" elv alapján szították az ellentéteket s igyekeztek megszítani a kizsákmányolt, jogosan elégedetlenkedő dolgozó nép erejét. A munkás-paraszt megmozdulásokat, szervezkedéseket vasszigorral, véráldozatot is követelő kegyetlenséggel folytatták el.

A felszabadulás új perspektívát nyitott az értelmese emberi élet, a dolgozó nép érdekeinek hasznos szolgálata, jövőjének tervezése előtt. Évről-évre erősödtek a két községben a tudatos együttműködés vonásai.

1966-ban megszűnt a gyomai járás. A lakosság legszélesebb rétegeiben is nem minden aggodalom nélkül vetődött fel a "hogyan tovább" kérdése. Egyértelművé vált minden közérdeklődésű ember előtt, hogy jövőnket eredményesen, gyorsabb ütemben csak együtt építhetjük. Ezt követően felgyorsultak az együttműködés különböző formái.

Gyoma-Endrőd a megye településhálózatában sajátos helyet foglal el. A hajózható Hármas-Körös mellett fekszik. A 120-as vasuti fővonal és a 46-os főközlekedési út közvetlenül bekapcsolja az ország gazdasági vérkeringésébe. A nagy lélekszám és a földrajzi adottságok figyelembe vételével az 1007/1971. sz. Kormány-rendelettel szabályozott országos településhálózat fejlesztési tervben, "Részleges középízü központ" besorolást kapott.

A településpár összes földterülete 30,390 ha., lakosságának száma 18,500 fő. Nyolc ipari üzeme van, melyekben közel 5000 fő dolgozik. Létszámban is, közgondolkodásban és tudatos cselekvőkészségében is jelentős tehát munkásosztálya. Mezőgazdasági üzemeinek száma hat. Az itt dolgozók száma közelítően 2500 fő.

Oktatási-nvelési intézményhálózatunk, figyelemmel a folyamatban lévő beruházásokra és a sajátérés fejlesztésekre, elfogadható színvonalú.

Közművelődési intézményhálózatunk tárgyi feltételeit illetően korszerűsítésre szorul. Alapfeladataikon túl egyes területeken országosan is elismert színvonalon látják el közművelődési teendőiket. Egy korszerű kulturális központ létesítése pozitívan hatna vissza tartalmi munkájuk városi színvonalu ellátására a közművelődés minden területén.

Egészségügyi ellátottságunk a nagyközségi színvonalat meghaladja. A két nagyközségben 15 orvosi ellátás van, s ezen belül 7 szakorvosi rendelés biztosított. Egy erre a célra építendő rendelőintézetben máról-holnapra megoldható lenne a városi rendelőintézeti egészségügyi ellátás.

A közműellátás két nagy ágazatában - víz és szennyvíz - a konkrét együttműködés eredményeként jelentős előrehaladás történt. Szinte minden utcában kiépült a vezetékes vízellátás. A szükséges vízbázis is biztosítottnak tekinthető középtávon a folyamatban lévő 3 új kut beakötésével. Táviatokban a szeghalmi regionális felszíni vízkiviteli mű oldja meg teljes ellátottságunkat. A közös vízműtársulás időközben átalakult víz- és szennyvíz-társulássá. Folyamatban van és ütemszerűen halad a szennyvíz-gércvezeték építése. Befejezése 1980. végére várható. Mindezek jelentősen elősegítik a többszintes lakásépítkezések tervszerű folytatását és urbanizációs mutatóink javulását.

Betonjárdával szinte minden utcánk ellátott. Nagyobb ütemben kell viszont fejlesztenünk a szilárd burkolatu bellerületi közúthálózatunkat.

A településpár kereskedelmi és vendéglátóipari ellátását a Gyoma-Endrőd és Vidéke AFÉSZ látja el. A két AFÉSZ egyesülése egy igen jelentős politikai és gazdasági előrelépés volt. Az eredmények azt bizonyítják, hogy a lakosság, az AFÉSZ tagsága helyesen döntött, amikor az egyesület kimondta. A koncentrált gazdasági erő azóta jelentős halozatfejlesztést és korszerűsítést tett lehetővé.

Közös takarékszövetkezetünk is színvonalasan látja el rendeltetésének megfelelően a lakossági szolgáltató tevékenységet.

A két nagyközség lakosságának haladó gondolkodását, egységes cselekvőkészségét konkrét eredmények fémjelzik. Az együttműködés első lépése a közös mentőállomás volt. Hosszabb szünet után követték ezt az AFÉSZ-ek egyesülése, a Takarékszövetkezet működési területének kibővítése, a közös víz- és szennyvíz-társulás létrehozása, majd a két költségvetési üzem egyesülése. Az ezekből származó egyértelmű gazdasági előnyök a lakosság politikai érettségét, tisztánlátást és tudatos jövőt építő munkáját bizonyítják.

Ugyanez tapasztalható a két nagyközség ipari és mezőgazdasági üzemeiben dolgozó emberek szemléletében, cselekvő készségében. A különböző üzemek munkapadjai mellett dolgozó endrődiek, gyomaiak között sem ellentét, sem megkülönböztetés nincs. Ki hogyan végzi el munkáját, úgy boldogul. A két község lakossága ezer szállal kötődik össze. A házasságkötések, lakásvásárlások, építkezésektől a kultúrál szórakozásig a közigazgatási határtól függetlenül a zavartalan együttélés jellemzi életünket. Különösen igaz ez a fiatalság tekintetében, akik érzékenyen reagálnak minden "ujra", lelkes hívei a dinamikusabb fejlődésnek és sürgetően vetik fel az egyesülés ésszerűségét.

Ilyen közhangulatban szükség és törvényszerűen vált időszerűvé a két község új, átfogó rendezési tervének megrendelése, kidolgoztatása. Ez az általános rendezési terv, melyet a két nagyközség tanácsa együttes ülésen megvitatott és elfogadott, alkalmas arra, hogy a megváltozott körülmények ismeretében a két település várossá fejlesztéséhez szükséges további tennivalókat, feladatokat szabályozza.

A két nagyközség egyesülésére mostmár annál is inkább előbb szükség van, mert a még meglévő közigazgatási határ felesleges párhuzamos fejlesztésre kényszerítene bennünket, gátjává válik a mindannyiunk érdekszolgálgó városi fejlődésnek.

Körütekintően tervezte meg a tervező vállalat az Ujkerti-sori leendő városközpontot. Előnye ennek a területnek, hogy a településpár földrajzi centrumában fekszik és hogy szanálásmén-tesen alakíthatók ki a leendő centrum közigazgatási, művelődési, kereskedelmi, szolgáltató egy- ségei, a különböző gyermekintézmények a legelsősorban természetesen a korszerű löbbszin- tes lakóépületek.

Nagyszerűen egészíti ki ezt a részt a szemben lévő Füzfás-zugyi holtág, ahol kellemes zöld- övezetet, szabadidő központot, sport és kirándulási lehetőségeket lehet megteremteni.

A konkrét építőmunkához megfelelő építőipari kapacitás is szükséges. Eredményes erőfeszíté- sek folynak - s ehhez megyei támogatást is kaptunk - hogy a helyi építőipari KTSz legyen alkalmas a növekedett feladatai ellátására.

A céltudatos városépítő munkára felfigyeltek és azt segítették a felettes párt és állami szer- veink. Esetenként részt vettek közös tanácskozásainkon, párt- és tanács VB üléseken, s bá- torították kezdeményezéseinket.

Legutóbb a Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága tárgyalta meg a Járási Hivatal elnökének előterjesztése alapján a két nagyközség együttműködésének eredményeit, további tennivalóit. Ennek alapján a következőket állapította meg: "... az együttműködés további lehetőségeinek jobb kibontakoztatása és a várossá nyilvánítás feltételeinek gyorsabb megteremtése érdekében indokolt lehet a településpár nagyközségi szinten való egyesítése. Felhívja a végrehajtó Bi- zottság a járási és nagyközségi tanácsi szerveket, hogy a lakosság körében végzett felvilá- gosító, szervező munkával segítsék elő az egyesülés feltételeinek további javítását. Ehhez a megyei szervek is minden támogatást megadnak. A nagyközségek sikeres egyesülése után - az érintett szervek egyetértésével és a városi feltételek megteremtésével - a VI. ötéves terv időszakában a várossá nyilvánításra is sor kerülhet."

Ez az állásfoglalás szervesen illeszkedik az egész országra kiterjedő és folyamatosan végre- hajtott "államigazgatás korszerűsítése" programba, melynek eredményeként a régi 160 járásból ma már alig van 80.

A megyei állásfoglalást követően a két nagyközség pár végrehajtó bizottsága is együttes ülés- sen tekintette át a soron következő fontos tennivalókat és az alábbi határozatot hozta:

"A két végrehajtó bizottság - a Gyoma-Endrőd Operatív Bizottság javaslatára - megtárgyalta a két település nagyközségi szinten való egyesítésének kérdését, melyben egybehangzóan egy- foglalt állást, hogy a két település nagyközségi szinten való egyesítése indokolt és ésszerű. Az együttes vb. egyetért abban, hogy az 1980-as tanácsi választások során a két település "egy tanácsot" válasszon, és abban, hogy az egyesült nagyközség új nevében őrizze meg mindkét község korábbi neveit." - A Végrehajtó Bizottságok meggyőződése, hogy ez a lépés meggyorsítja a korábbi kitűzött célt - a várossá válás elérését.

Bizton reméljük, hogy a két nagyközség lakossága, idősebbek és fiatalok, nők- férfiak, párt- tagok és pártönkivüliek egyaránt helyeslik az együttműködés további erősítését, az urbanizá- ciós építőmunka felgyorsítását. Javasolja ezért a két nagyközség párt végrehajtó bizottsága, hogy a lakosság, a különböző üzemi kollektívák, nagyközségi tanácsok vitassák meg Gyoma-Endrőd egyesülésének tervét és mondják ki egyetértésüket.

Jövönk formálása a kezünkben van. Vitassuk meg elért eredményeinket, mondják el javaslat- ainkat további közös tennivalóinkról. A felelősség nagy, a döntés mégsem nehéz, mert amit ed- dig tettünk azt bizonyítja, hogy jó uton járunk, hogy városépítő eredményeink jól szolgálták a lakosság érdekeit, céljait.

"A ma embere a holnapot építi" Ennek a holnapnak szebbnek kell lennie, mint a mának. Ebben a holnapban még melegebb, még boldogabb embereknek kell élniük. Ez a holnap a miénk is, de különösképpen gyermekeinké, unokáinké, akikért minden szülő és egész szoci- alista társadalmunk féltő szeretettel, bölcs felelősséggel és kötelelességtudattal tervez és cse- lekszik.

Nem elég tehát eldönteni, hogy egyesülünk, ho y város akarunk lenni, de azért tenni és tenni kell. Mindennapos kötelességtudó, becsületes munkával kell megteremteni a gazdasági alapot igényeink városi színvonalu kielégíthetőségéhez. Szellemi, erkölcsi és anyagi erőink koncentrálásával még eredményesebbé, még hatékonyabbá tudjuk tenni közös munkánkat. Ez az akarat sjűrösödjék tehát bele minden kimondott "Igen"-be, ez legyen a további hajtóereje Gyoma-Endröd egész lakosságának.

Varga Zsigmond
országgyűlési képviselő

NÉHÁNY GONDOLAT KÖZSÉGÜNK KÖZOKTATÁSÁRÓL

Oktatásügyünk az elmúlt három évtizedben jelentős eredményeket ért el. A kulturális forradalom szerves részeként nagymértékben hozzájárult hazánk, szocialista társadalmunk fejlődéséhez, népünk alkotóerejének kibontakoztatásához. Az iskola a volt uralkodó osztályok művelődési monopóliumának eszközéből a kulturális felemelkedés, a munkó-paraszt hatalom kulturális-nevelő funkciójának egyik legfontosabb hordozójává vált, a társadalmi fejlődés egyik alapvető eszköze közüly lett.

Az egységes nyolcosztályos általános iskola létrehozása, az iskolák államosítása az egyre bővülő oktatási hálózat kiépítése oktatásügyünk fejlődésének alapvető tényezői. Az oktatás és nevelés megváltozott tartalma egészében a tudományos, marxista világnézet iránti elkötelezettséget tükrözi.

A különböző reformok során azoknak alapelvei egyenlősen fejlődtek országosan, de helyi vonatkozásban is. Mindenekelőtt az oktatás tartalmában értünk el lényeges előrehaladást. Az oktatás-nevelés tárgyi feltételei községeinkben fejlődtek, de nem mindenben értük el a kívánt szintet. Mindenki előtt ismeretes Endröd község óvodai és iskolai hálózatának helyzete. Szétszórtság jellemezte mindenoldaluan. Az épületek állaga magán hordja az örökséget. Óvodai hálózatunkban jelentős fejlődést értünk el a Munkás-utó óvoda fejlesztésével, amely a társadalmi összefogás jelentőségének ékes bizonyítéka. A többi óvoda korszerűsítése megtörtént. A kedvező körülmények következtében néhány év óta minden óvodás koru gyermek el tudunk helyezni, s így könnyítünk az általános iskolába lépésükön. Óvodáink szakemberekkel való ellátása megfelelő, jó. Az óvodák felszereltsége, eszközökkel való ellátása kielégítő. Jelentős segítséget nyújtanak az üzemek, a szocialista brigádok önzetlen segítségükkel. Óvodai szakembereink is jelentős segítséget nyújtanak saját maguk készítette eszközeikkel. Óvónőink ezirányu törekvése elismerésre méltó.

A szakrendszerű oktatás az általános iskolában teljes mértékben megvalósult. A körzetesítés gyakorlatilag befejeződött községeinkben. Ennek jelentős állomása volt 1975-ben a loo férőhelyes diákolthoz beindítása. A hosszú és küzdelmes, problémáktól nem mentes körzetesítés eredményeként ma már minden felsőtagozatos tanuló loo %-osszakrendszerű képzésben részesül. Ennek kedvező pedagógiai hatását ma már nem vitatja senkisé. Csak emlékeztetőül, hogy feledésbe ne menjenek: Csejtpuszta, Varjas

Nagylapos, Kocsorhegy, Décsipászkum, Ugar, Polyákhalom és Öregszőlő három iskolája gyakorlatilag már a múltó. Ezen iskolák építészeti-leg nem is régiek megszűntek az oktatás számára. A község belterületén lévő nem megfelelő iskolák, tantermek zsufoltasága tovább nőtt a körzetesítés következtében. Gyakorlatilag korszerű iskola, tanterem nem áll rendelkezésünkre. Mindezek ellenére mégis elmondhatjuk és az eredmények is azt igazolják, hogy községeinkben az oktatás-nevelés hatékonysága fokozatosan emelkedő tendenciát mutat.

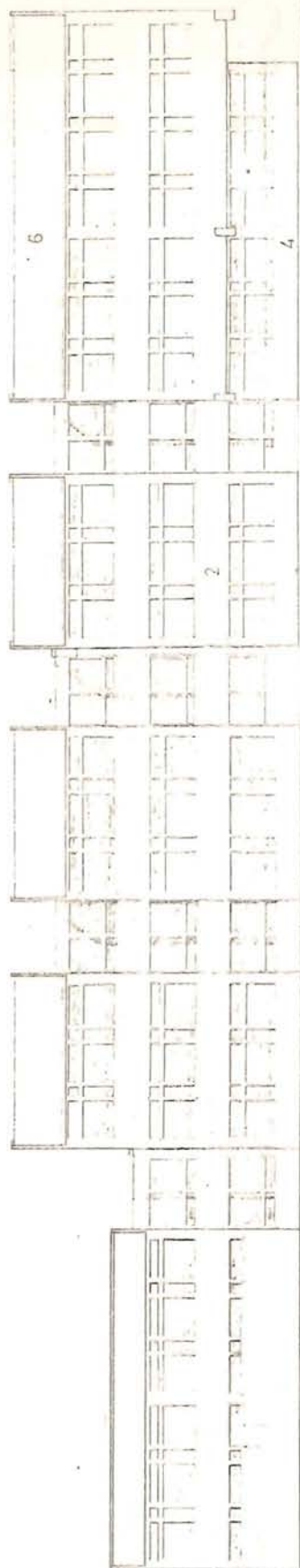
A köznevelés döntő tényezője a pedagógus. Nevelői ellátottságunk az utóbbi években igen kedvező. Elegendő számú óvónő, tanító és tanár rendelkezésre áll. Minden szükséges szakpárral rendelkezünk. Az utánpótlás is kedvező. Üres álláshelyeinket pályázati uton pótoljuk. Mindedig problémamentesen.

Az állami oktatás helyzetéről és fejlesztésének feladatairól pártunk Központi Bizottsága 1972. június 15-én határozott. A határozatok távlatokban is megszabják a tennivalókat. A határozatok lo. pontjában a következők olvashatók:

"Iskolarendszerünk anyagi-lárgyi feltételeit jelentős mértékben fejleszteni kell. Az oktatásügy társadalmi-politikai jelentőségének növekedésére és jelenlegi helyzetre való tekintettel fejlesztését a következő időszakban kiemelt társadalmi feladatként kell kezelni, ezért a nemzeti jövedelem-ből a jelenleginél nagyobb hányadot kell ráfordítani. Az V. és VI. ötéves tervek előkészítésekor erre figyelemmel kell lenni. A köznevelés intézményhálózatának fejlesztése legyen összhangban az ország település-strukturájának alakulásával.

Az új intézmények építése során fokozott figyelmet kell arra fordítani, hogy ezek a jövőben várhatóan érvényesülő oktatás tartalmi és oktatásszerkezeti fejlődésnek is megfeleljenek."

E határozat szellemét és községeink elmaradt körülményeit figyelembe véve döntött a megyei tanács úgy, hogy Endrödon új, korszerű, a távlatot is jól szolgáló központi iskolát és tornatermet építtet. Mindenki örömmel fogadta ezt a döntést. A beruházásra 16,1 millió Ft-ot biztosított. Az iskola és tornaterem ügyében időben megtettük a szükséges intézkedéseket. A tervezést a Békés megyei Tanács Tervező Vállalatára bíztuk. 1977-ben a tanulmányterv, 1978-ban a kivitelezési terv is elkészült. A beruházás kivitelez-

Az épülő iskolaábrákum deli romlokzata

zója a Gyomai Fa- és Építő Szövetkezet. A kivitelező 1978. áprilisában hozzáfogott a munkálatokhoz és jelenleg is folyamatosan van. Az átadás várható időpontja 1980. július hó.

A tanulmányterv elkészítése során felvetődött, hogy a tervezett tornaterem nem felel meg az iskolai és községi igényeknek. Ezért a Hazafias Népfronttal a gazdasági és társadalmi szervekkel egyetértésben meghirdettük a "Két nap az iskoláért" mozgalmat. A mozgalom termékeny talajra talált községünk dolgozói között. A gazdasági szervek anyagi erejükhöz képest támogatják az építési programot.

Az új iskoláról néhány gondolatot érdemes az olvasók elé tárni. Az új iskola háromszintes lesz. Az első szinten négy tanterem, utlőrészbe könyvtár, előcsarnok, irodák, kazánház, szertárak, egészségügyi létesítmények és a tornaterem lesz, amely 18 x 18-as nagyságu.

A második szinten 4 tanterem + egy nagy előadó terem, továbbá szertárak, evési szoba, öltözők, mosdók és egyéb létesítmények. A harmadik szinten 3 tanterem + természettudományi előadó és egyéb létesítmények.

Az iskola és tornaterem építésével egyidőben felújításra kerül a ligetben lévő négytantermes iskola is. Ennek funkciója lesz elsősorban az új iskola normáihoz szükséges egyéb létesítmények megvalósítása, illetve azoknak kialakítása, Napköziotthonok, a technikai tantárgyhoz szükséges szaktantermek kialakítása, és egyéb irányú feladatok ellátása. /Az új és régi épület korszerű fűtéssel és világítással valósul meg./

A két épület szerves egységet képez. /közlekedő-folyósóval építik össze./

Az anyagi lehetőségek ésszerű felhasználásával igyekezünk korszerű berendezésekkel és felszerelésekkel ellátni az intézményt. Ennek érdekében felvettük a kapcsolatot az ORSZÁGOS TÁRSZEREGYÁRTÓ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALATTAL. Tárgyalásaink beindultak és várhatóan eredményesek is lesznek.

A jelenlegi helyzetben anyagi problémáink nincsenek. Némi késés van a kivitelezésben, de ez további kooperációval behozható, amelyre minden lehetőség biztosítottnak látszik.

A hónap felé bizakodással tekintünk, hiszen az épület már a megvalósítás felé halad. E nagyértékű beruházással lehetőség nyílik arra, hogy felsőtagozatos gyermekeink és az itt tanító nevelők sokkal hatékonyabban dolgozhatnak a jövő emberének formálása érdekében, amelynek értéke nagyszerűen kamatozhat az élet bármely területén.

Giricz Vendel
iskolagazg.

Gyermeknap a „Béké”-ben

1979. június 2-án délután 15 órakor az Endrődi Béke Mg. Termelőszövetkezet Október 6. Szocialista Brigádja gyermeknapot rendezett a termelőszövetkezeti tagok gyermekkel részére.

A rendezvény megtartására a tsz gyümölcsösében került sor, ahol 95 kisgyermek vett részt és örült a megajándékozásokon túl a kirándulásnak, a szabadban való mozgásnak és a csónakázásnak.

Márton Gábor:

SPORTÉLETÜNK ALAKULÁSA

A labdarugás kapott legelőbb lábára a sportágak közül községünkben, s az 1920-as csapatalakítás óta mindmáig a legnépszerűbb. A község iparos fiatalosága hozta létre a labdarugást, melynek az első években a Hármas-Körös hullámtere, majd a vásártér adott otthont, míg nem 1931-ben jelenlegi helyére került. A ligetben gyönyörű környezetben kergetik a bűvös bőrlabdát fáradhatatlanul azóta is községünk fiataljai. Az alakító II-ből Hegedüs Miklós bácsi, /Kanadás/ Timár József és Matuska Béia bátyánk az "élő sportkrónikánk" ma is lenyűgöző sportszeretettel és szenvedélyesen beszél az indulásról. Annak a kornak nagy egyénisége volt Bartha Gusztó. Legendákat meséltek róla nekünk, mikor a nyomdokukba kerültünk 20 év múltán.

Az igazi „Nagy csapat” az 1930-as évek tájára alakult ki, Büngösi vagy Timár/ Muzsa bácsi, Hunya András, Kertes Imre, Tóth, Simon, Matuska, Pelyva M., Kovács P., Kovács I., /Stüsz/ Kurilla, /Bagaria/ Kertes L.

Közülük rendkívüli játékintelligenciával kitűnt Simon Pista, aki a félelmetes híré GANZ kiemelkedő játékosgyénisége lett. Kubala, S. Hubert, Mike, Nyerés társaságában szerzett dicsőséget nekünk is. Mindmáig magunkénak, endrődinek érezzük, hiszen ő öltötte elsőnek magára a címeres mezt az endrődiek közül. A BLASZ-válogatott állandó tagja volt. Őket a Levente SK

követte. Nagyvárad, Nagyszalonta sikerek és kudarcok színhelye volt. A NAC pályaavatóján 15:1-re maradtunk alul a NAC II. ellen, melyet Haláti, Juhász, Szegedi is erősített, s erről a rádió is hírt közölt sportműsorában, melyet Pluhár István közvetített. Talán az idősebbek emlékeznek még az itthoni sikertelen nagy „skalpvadászatra” mikor 2:0-ra veszítettünk és a rendkívüli Haláti - Lacsny Zoltán párharcra. Ebben az időszakban jelentős sportrendezvények voltak az atlétikai versenyek, melyeknek az aprótermelű hidas János és "Csejtpusztai villám" Balogh Bálint volt a hőse. Az az anakdóta járta a szorgos parasztlégényről, hogy egy alkalommal a szénát végtá hajnali órán és kaszája előtt felugrott egy nyúl. Ledobva szerszámát, lerugva papucsát mezitláb utána eredt a tarlón futó nyulnak, s miután utolérte ülepen billentette a tapsifülest, elégedetten kijelentette: "Máskor ijesztesd az öregapádat!" /Tréner és tanítója: Lesnyiczky István bizonyoságot lehet róla./

1943-ban Németh András buzgalma létrehozta a női nagypályás kézilabda csapatot, mely felszabadulás után is működött. Eddig edző nélkül "autodidakta" módjára edzett, focizott a csapat. Ugyan megcsodálhattuk a kiváló „vándoredző” Molnár Náci labdazsonglőr bemutatóját Endrődön.

/folytatjuk/

Kedves Olvasó!

Az Endrődi Hiradó második számának kiadása alkalmából köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik elismeréssel szoltak az Agitációs és Propaganda Központ kezdeményezéséről, amellyel alapvetően a helyi információ írásos formáját szándékozunk biztosítani.

A Magyar Tanácsköztársaság 60. évfordulója tiszteletére kiadott 1. számunk inkább dokumentatív jelleget mutatott, hiszen munkás- és agrármozgalmi anyagot adtunk eredetiben közzé, amelyben igen gazdag népünk és benne községünk is. Úgy gondoltuk mozgalmi értékeink megőrzése, a fiatalabb nemzedékkel való megismertetése, s nem utolsósorban az évforduló iránti tiszteletünk mindenképpen indokoltá tette ezt.

Jelen számunk tartalma már inkább szolgálja a helyi információt. Tájékoztatóbb jellege van, arra irányul, hogy jobban megismerjük településünk lakóinak szorgalmas munkája eredményeit, fejlődésünk perspektíváit, a jövőt, amelynek érdekében nap- mint nap tevényünk egy keveset ki-ki a saját munkaterületén. Kiadványunk is a maga eszközével azt a célt szolgálja, hogy terveink alaposabb megismerése serkentsen mindannyiunkat a hónapok feladatainak sikeres megoldására. Természetesen nem mulasztjuk el a továbbiakban sem nagy nemzeti vagy nemzetközi évfordulók méltatását, azzal összefüggésben a helyi jellegű eseményekről szólni.

Kiadványunk szerkesztősége nem rendelkezik írói képességekkel, a cikkek írói különböző munkaterületeken más-más munkakört betöltő emberek. Így a lap iránt ilyen igényt tudjuk nem támaszt senki sem Olvasóink közül. Ezért mindenképpen számítunk arra a segítségre, mellyel kiadványunkat színvonalasabbá tehetjük; a közvélemény jószándékú tanácsaira. Ilyen hasznos bíráló segítséget már az első szám megjelenésekor is kaptunk Olvasóinktól, melyért őszinte köszönetet mondunk. Javasataikat már figyelembe vettük jelen kiadványunk összeállításakor. Kérjük, hogy e jó szokásuktól a továbbiakban sem térjenek el.

Ismételten felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy minden közérdeklődésre számot tartó eseményről szóló írást, anyagot vagy dokumentumot szívesen fogadunk és közzéteszünk. Így lesz Hiradónk valamennyiünk közös kiadványa és eszköze is közös céljaink megvalósításának.

(Szerk.)

Endrődi Cipész Szövetkezet

A cipész szövetkezetnél 21 brigád 232 fővel vett részt a versenymozgalomban. Kimagasló eredményt az értékelés folyamán 9 brigád ért el. A modellérián dolgozó „Export” brigád a „Vállalat Kiváló Brigádja” címet kapta, melyben fő meghatározó volt az általuk végzett társadalmi munkaórák száma, de emellett teljesítették a közművelődés területén vállalt feladataikat is. A szabászatlan dolgozó „Angéla Davis” nevet viselő, valamint a tmk területén dolgozó „Polányi Máté” és „Egyetértés” szocialista brigádok vállalásaik teljesítése alapján aranyplakett kitüntetésben részesültek.

Külső telepeiken működő brigádok is sikeresen hajtották végre vállalásaik teljesítését. Így az Orosházán működő „Lenin” Szoc. Brigád ezüstplakett és a központi telepen működő „Penzai Barátság” Brigád bronzplakett kitüntetését ért el. A Kamuton dolgozó „Zalka Máté”, „Váci Mihály” battonyai és a központi telepen működő „ENCI” munkabrigádok pedig teljesítményük alapján a megtisztelő szocialista címet nyerték el.

A brigádok által teljesített össz-munkaóra: 3.287 óra, melynek termelési értéke közel 100.000 forintot tesz ki.

A szövetkezet szocialista brigádjai és egész tag-sága összefogással, közös akarással eredményesen oldotta meg azokat a feladatokat, amelyek a múlt évben előttük álltak. Ennek eredményeként a szövetkezet elérte a megtisztelő „Kiváló Szövetkezet” címet.

Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezet

A Lenin Termelőszövetkezetben az első szocialista brigád cím elnyerését célul tűző munkabrigád 1969. évben alakult. A mozgalom a 10 év alatt jelentősen kiszélesedett. S ez évben 8 brigád működik a szövetkezetben 93 brigáddal. A 8 brigádból 3 ifjúsági brigád, s a fiatalok száma 37 fő.

A 8 brigádból 3 a növénytermesztésben, 1 az állattenyésztésben, 2 a gépjavító-műhelyben, 1

brigád az építőrészlegben és 1 brigád a szállítás területén dolgozik.

A tsz-vezetőség ez év márciusi gyűlésén értékelte a szocialista brigádverseny-mozgalom eredményeit, a brigádok vállalásainak teljesítését. Az 1978. évi munkájuk alapján 7 brigádnak hagyta jóvá a szocialista brigád cím adományozását. A szocialista brigádok 50.000 forint pénzzutalmat kaptak az 1978. évi munkájuk elismeréseként. A 8 brigádból 1 brigád aranykoszorús, 1 brigád bronzkoszorús brigádjelvényt, 2 brigád brigádzászlót kapott. Három brigád első esetben szocialista brigádcímet és oklevelet kapott. Egy brigád ez évben alakult.

Szocialista brigádjaink 1979. évi vállalásai között szerepel többek között 1510 ha. búzaterületen ha-onként a terven felül 1,5 q többletermés elérése, 562 ha. napraforgó-területen ha-onként 1 q többletermés és 860 ha. kukoricaterületen 2 q/ha. többletermés elérése. A vállalt többletermések értéke több mint kétfélmillió forintot tesz ki. S vállaltak még összesen 1500 óra társadalmi munkavégzést, melyet a gazdaság vezetősége által megjelölt célok megvalósulása érdekében teljesítenek a brigádok.

A tsz szocialista brigádjai nagymértékben járulnak hozzá a szövetkezet eredményes működéséhez, a gazdaságos termeléshez, a szövetkezet tervei, célkitűzéseinek megvalósulásához.

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet működési területe 7 községre terjed ki (Endrőd, Gyoma, Hunya, Köröstarcsa, Mezőberény, Csárdaszállás, Murony).

A taglétszám meghaladja a 10 ezer főt. Több mint 150 millió forint értékben kezeli a szövetkezet lakossági betétet. Évente 30 millió forint kölcsönt vesznek igénybe különböző célokra tagjai.

A közel 400 millió forint forgalmat 31 dolgozó bonyolítja le, akik szocialista brigádokban dolgoznak. Az Endrőd-Gyoma „Tyereskova” Szocialista Brigád 4 alkalommal nyerte el a „Szövetkezet Kiváló Brigádja” címet.

A szocialista munkaversenyben elért eredmények alapján munkájuk elismeréseként az idén megkapta a szövetkezet a „Kiváló Takarékszövetkezet” kitüntetését – immár negyedik alkalommal.

Endrődi Szabó Ipari Szövetkezet

A Szabó Ipari Szövetkezetnél jelenleg hét szocialista brigád tevékenykedik és teszik meg vállalásaikat rendszeresen.

A hét brigád közül:

- 1 brigád a szövetkezet Kiváló Brigádja,
- 1 brigád négyszeres aranyérmes,
- 1 brigád háromszoros aranyérmes,
- 1 brigád kétszeres ezüstérmes,
- 1 brigád kétszeres bronzérmes,
- 1 brigád szocialista brigádcímzett és
- 1 brigád a szocialista brigádcímzet nyerte

el az 1978. évben végzett munkájukért. A hét brigád közül kettő ifjúsági brigád.

A brigádtagok száma összesen 81 fő, így a szervezettségi szint megközelíti a 30%-ot a szövetkezet átlagos állományi létszámához viszonyítva.

Versenyvállalásaik minden esetben kapcsolódnak a szövetkezet éves tervfeladataihoz. A gazdaságvezetés a tervekészítés és annak a közgyűlésen történő elfogadását követően kidolgozza az ajánlásokat a brigádok számára. Az ajánlásban első helyen szerepel a minőség további javítása, a termelékenység növelése, az anyag- és energia-takarékosság, a tőkés export növelése, a szocialista export szerződés szerinti teljesítése. Az ajánlásokat a brigádok brigádgyűlés keretében megtárgyalják és azt kibővítik egyéni vállalásaikkal is. A vállalatok teljesítését félévenként értékeli a versenybizottság. Az éves értékelést követően adományozza a vezetőség a kitüntető címeket. Az erkölcsi és anyagi elismerés minden év április 4-én ünnepélyes keretek között kerül átadásra.

Az 1978. évi munkájukat elismerő kitüntetésekön kívül a „Radnóti Miklós” Szocialista Brigád megkapta a Hazafias Népfront és a nagyközségi tanács elismerő oklevelét a községfejlesztést segítő társadalmi munkavégzés terén kifejtett kimagasló teljesítéséért.

Béke Mezőgazdasági Termelőszövetkezet

A Béke Mezőgazdasági Termelőszövetkezet hazánk felszabadulásának 34. évfordulóján tartott ünnepségén 3 tsz-tag vette át 40 éves, 6 dolgozó a 25 éves jubileumi jutalmat.

20 éves tőrzsgárda-kitüntetését 11 fő, 15 éves kitüntetését és 10 éves tőrzsgárda-jutalmat 14 tag kapott.

A vezetőség 5 tagot tüntetett ki „Kiváló Termelőszövetkezeti Dolgozó” címmel és 18 dolgozót részesített pénzjutalomban jó munkájuk elismeréseként.

A termelőszövetkezetek szocialista brigádjai ez alkalommal vették át az 1978. évi munkájuk eredményeként a cím különböző fokozatait.

Ezüst brigádérmét kapott a „Dózsa” a „Május 1.” és a „Petőfi” brigád.

Bronz brigádérmét kapott az „Április 4.”, a „November 7.” és az „Október 6.” brigád.

A „Dózsa” Szocialista Brigád ezen ünnepség keretében vette át a Hazafias Népfront és a nagyközségi tanács OKLEVELÉT a települést fejlesztő társadalmi munkáért. A 7-tagú brigád közel 22 ezer forint értékű társadalmi munkát végzett, legtöbbet a községben működő szocialista brigádok közül.

Gyoma-Endrőd és Vidéke ÁFÉSZ

Gyoma-Endrőd és Vidéke ÁFÉSZ dolgozói a fogyasztók jobb ellátásáért folyó szocialista munkaversenyben 1978-ban elért kiemelkedő teljesítményükért elnyerték a „KIVÁLÓ SZÖVETKEZET” címet.

Az április 27-én megtartott ünnepségen a 33 brigád közül 31 érte el a megtisztelő „Szocialista brigád” címet.

Az endrődi területi szervezethez 11 szocialista brigád tartozik 81 fővel. Közülük a 17. sz. Fehérnemi-Divatárú Bolt „Április 4.” Szoc. Brigád elnyerte a szövetkezet „Kiváló Brigádja” címet. Továbbá 4 arany és 2 bronz brigádérem került kiadásra.

„Kiváló Bolt” kitüntetését kapott a 21. sz. Háztartási Bolt és az 53. sz. Élelmiszerbolt kollektívája. „Kiváló Dolgozó” kitüntetésben a területi szervezet 7 dolgozója, „Szakma Ifjú Mestere” kitüntetésben 1 dolgozó részesült.

Az „Április 4.” Szocialista Brigád alakulásának időpontja egybeesik az ÁFÉSZ-nél kialakuló szocialista brigádmozgalommal. 1964-ben a 16. sz. Cipőbolt és a 17. sz. Fehérnemi-Divatárú Bolt dolgozói elhatározták, hogy beneveznek a nemes versenybe. Az egység tervteljesítése évek óta 100% felett van. Szövetkezetpolitikai vállalásaikat rendszeresen túlteljesítik. Kiemelkedő az új tagszervezés, a részjegyekiegészítés érdekében végzett munkájuk. Az elmúlt öt évben három alkalommal nyertek „Arany brigádérem” elismerést,

1978-ban „KIVÁLÓ EGYSÉG” címet, 1979-ben pedig „Szövetkezet Kiváló Brigádja” kitüntetést kapták meg. A brigád azzal is bükkelkedhet, hogy leltárelszámolásuk évek óta hiánymentes és az egység dolgozóira panasz nem érkezett. Kedves, udvarias kiszolgálásukkal elérték, hogy a környező községekből is szívesen jönnek hozzájuk vásárolni. Közülük hárman „Kiváló Dolgozó” kitüntetés tulajdonosai. 1979. évben is elsőik között csatlakoztak az ÁFÉSZ versenyfelhívásához, a szocialista munkaverseny folytatásához.

„Dériné” Művelődési Ház nyári rendezvényei

A nyár a nagy mezőgazdasági munkák, kapálás, aratás, cséplés és - érdekes paradoxon - a pihenés, szórakozás ideje is. A művelődési ház programjainak kialakításakor igyekezett mindkét

szempontot figyelembe venni, ezért kizárólag szórakoztató jellegű rendezvényeket szervez és csak hétvégére.

Julius 8-án /vasárnap/ este 8 órakor a Generál együttes hangversenye.

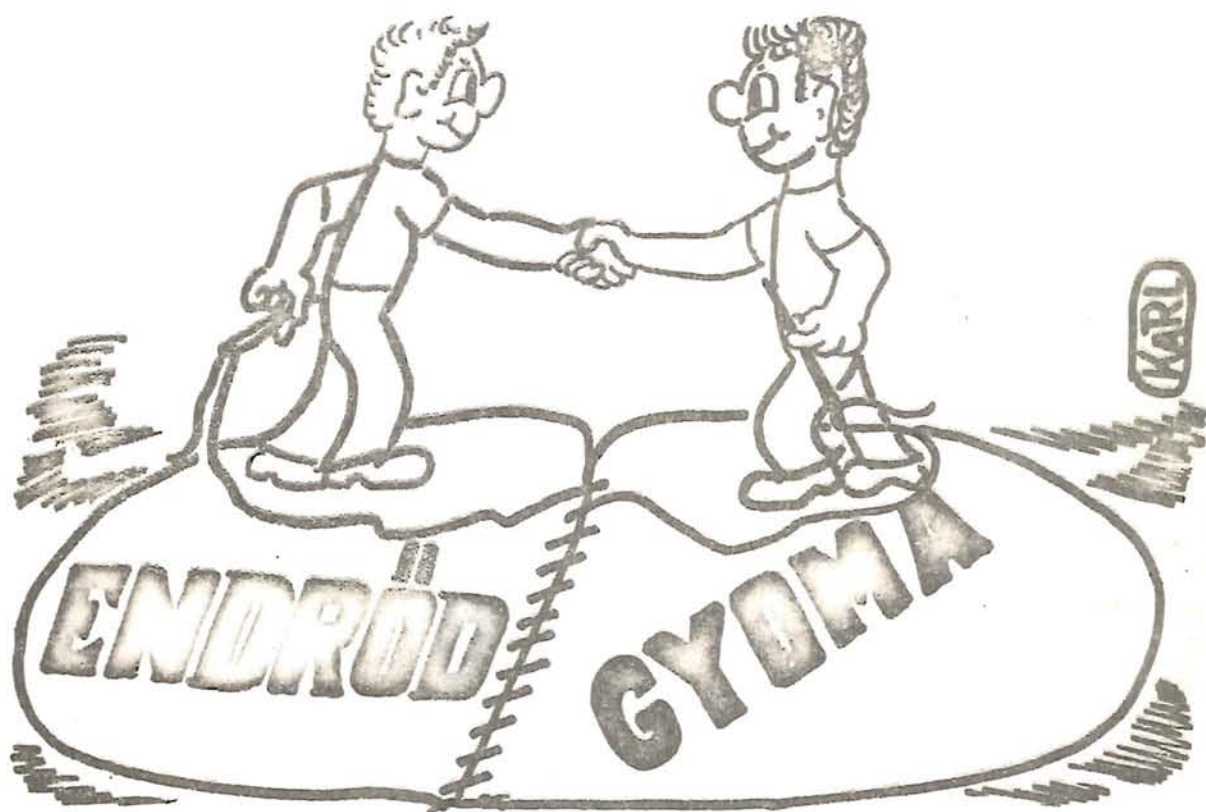
Augusztus 5-én /vasárnap/ este 8 órakor budapesti művészek tolmácsolásában láthatja a közönség Néli Károly: Szeressük egymást c. 3 felvonásos vígjátékát.

Belépőjegyek mindkét előadásra elővételen is válthatók.

Érdeemes szólni a néptáncsoport nyári programjáról is. Igaz, hogy ezek vidéki programok lesznek, de minden bizonnyal sokan kísérik érdeklődéssel a lelkes és tehetséges kis közösség munkáját és fejlődését. A csoportból 10 táncos vesz részt a Szegedén megrendezésre kerülő néptáncos szaktáborban, ahová meghívás alapján lehet eljutni. A tábor időpontja: július 22 - augusztus 2.

Ugyancsak meghívás alapján a Zánkai Uttörőtábor lakói lesznek, itt már teljes létszámmal /aug. 7-20-ig.

A csoport mindkét meghívást eredményes munkájával érdemelte ki.

ENDRÓDI HIRADÓ

Kiadja:

Az MSZMP Endrőd Nagyközségi
Pártbizottságának Agitációs és
Propaganda Központja

Főszerkesztő:

Pintér Sándor

Szerkeszti:

Az Írásos és Agitációs Csoport

A kiadásért felel:

Kenyeres István

Készült:

Az ENCI házi nyomdájában